

Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поведіння з дітьми Кинашівської гімназії

[Постановою Кабінету Міністрів України від 19.11.2025 №1513](#) затверджено

Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поведіння з дітьми (далі – Порядок). Цей нормативний акт є стратегічним документом, що встановлює єдиний, чітко регламентований та обов'язковий до виконання алгоритм дій для широкого кола установ, які працюють з дітьми, зокрема й для закладів освіти. Порядок є нормативною основою для розробки кожним суб'єктом відповідного власного внутрішнього положення, яке має не лише визначати невідкладне та ефективне реагування на інцидент, а й стимулювати превентивну роботу в закладі.

Первинне реагування: невідкладні дії та обов'язки працівників закладу освіти

Від швидкості, злагодженості та правильності дій після виявлення випадку насильства безпосередньо залежить безпека дитини, можливість надання їй своєчасної допомоги та ефективність подальшого розслідування й притягнення винних до відповідальності. Порядок встановлює чіткий розподіл обов'язків між працівниками та керівництвом закладу освіти:

Обов'язки керівника закладу освіти

На керівника покладається як організаційна, так і оперативно-тактична відповідальність за реагування на випадки насильства:

Загальні організаційні заходи:

- затвердження та оприлюднення внутрішнього положення про запобігання насильству;
- формування складу постійно діючої комісії з розгляду випадків насильства за погодженням зі службою у справах дітей;
- організація систематичного інформування персоналу щодо видів, ознак насильства та порядку реагування;
- забезпечення розгляду усіх заяв та повідомлень про насильство протягом однієї доби з моменту їх надходження.

Дії у разі виявлення ознак насильства:

- Невідкладно, у строк, що **не перевищує трьох годин**, повідомити уповноважений підрозділ Національної поліції та службу у справах дітей про виявлений випадок, одночасно інформуючи територіальний орган Нацсоцслужби та Державну службу у справах дітей.
- Скликати засідання комісії з розгляду випадку не пізніше **ніж протягом трьох робочих днів** з дня отримання повідомлення.

Обов'язки працівника закладу освіти

У разі виявлення ознак насильства або жорстокого поведіння з дитиною, будь-який працівник закладу освіти зобов'язаний виконати три невідкладні дії:

- Вжити заходів для припинення насильства чи жорстокого поводження, щоб негайно убезпечити дитину.
- Надати домедичну допомогу (за потреби) та викликати бригаду екстреної медичної допомоги.
- Невідкладно повідомити органи Національної поліції, керівника суб'єкта, а також батьків або законних представників дитини (за винятком випадків, коли вони є ймовірними кривдниками).

Особливі випадки

Порядок передбачає алгоритми дій у нестандартних ситуаціях для унеможливлення конфлікту інтересів та забезпечення безперервності процесу реагування. Якщо підозрюваним у вчиненні насильства є сам керівник закладу освіти, будь-який працівник, батьки чи свідки зобов'язані повідомити про це безпосередньо засновнику установи. У такому випадку засновник перебирає на себе обов'язки керівника щодо повідомлення уповноважених органів та скликання засідання комісії.

У разі тимчасової відсутності керівника (наприклад, через хворобу чи відпустку) всі його обов'язки щодо реагування на випадки насильства, виконує **засновник закладу освіти або відповідний орган управління**, якому він підпорядковується.

Комісія з розгляду випадків насильства: склад, повноваження та процедура роботи

Комісія з розгляду випадків насильства є ключовим інструментом для 'ективного, неупередженого та комплексного з'ясування обставин інциденту. Її мета полягає не лише в реагуванні на конкретний випадок, але й у виявленні системних причин, що призвели до нього, та розробці заходів для запобігання насильству в майбутньому.

Порядок встановлює чіткі **вимоги до складу комісії**:

- Мінімальна кількість: не менше п'яти осіб.
- Обов'язкові представники: працівники закладу освіти (зокрема, практичний психолог та соціальний педагог), а також представники служби у справах дітей, надавача соціальних послуг та уповноваженого підрозділу Національної поліції (за згодою).
- Конфлікт інтересів: до складу комісії не може входити особа, щодо якої надійшло повідомлення про вчинення насильства. Будь-який член комісії зобов'язаний негайно повідомити про наявність конфлікту інтересів.

Для забезпечення ефективної роботи у Порядку чітко визначено **ролі членів комісії**:

- Голова комісії – організовує роботу комісії, визначає функціональні обов'язки членів, забезпечує дотримання строків та процедур, визначає порядок денний, моніторить ефективність заходів.
- Секретар комісії – забезпечує підготовку засідань та матеріалів, веде протокол засідання за встановленою формою (Додаток 1 до Порядку). Це основний підсумковий документ внутрішнього розслідування, де фіксується підстава для засідання, список присутніх, хід розгляду справи та, найголовніше, ухвалені рішення. У протоколі деталізуються потреби сторін, рекомендовані соціальні та психологічні послуги, заходи для усунення причин насильства та рекомендації для персоналу і батьків.
- Члени комісії – ознайомлюються з матеріалами, надають пропозиції, беруть участь у голосуванні, виконують доручення голови.

Порядок чітко розмежує завдання, які має виконати комісія, та права, якими вона наділена для їх виконання:

Завдання комісії:

- Збір інформації щодо обставин випадку (пояснення сторін, свідків).
- Оцінка потреб сторін насильства у соціальних та психолого-педагогічних послугах.
- Надання рекомендацій щодо проходження спеціальних програм для кривдників, потерпілих та свідків.
- Підготовка пропозицій щодо вдосконалення внутрішніх положень про протидію насильству.
- Моніторинг виконання власних рекомендацій.

Права комісії:

- Оцінювати потреби сторін в отриманні послуг та забезпечувати їх надання.
- Рекомендувати проходження корекційних програм.
- Визначати причини, що призвели до насильства, та заходи для їх усунення.
- Надавати рекомендації працівникам суб'єкта та батькам дитини.

Процедура роботи та прийняття рішень

У Порядку чітко регламентована процедура роботи комісії:

- Формат засідань: можуть проводитися очно, дистанційно або у змішаному форматі для забезпечення оперативності.
- Правомочність: засідання є легітимним, якщо на ньому присутні не менш як дві третини складу комісії.
Прийняття рішень: рішення ухвалюються відкритим голосуванням більшістю голосів від затвердженого складу комісії. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос голови комісії.
- Документування: секретар веде протокол засідання, що є основним фіксуєчим документом.
- Залучення сторін: до засідання можуть бути залучені батьки (якщо не є кривдниками), свідки та інші особи, які зобов'язані дотримуватися принципу конфіденційності.
- Строки розгляду: загальний строк опрацювання повідомлення комісією та виконання нею своїх завдань не має перевищувати 10 робочих днів.

Після отримання повідомлення від установи в дію вступає багаторівнева система державних органів, основною метою якої є негайне забезпечення фізичної та психологічної безпеки дитини, надання їй комплексної допомоги та проведення всебічної оцінки ситуації. Важливо, що у разі підтвердження інформації про насильство, забезпечується обов'язкове відсторонення керівника та працівників, підозрюваних у його вчиненні, від виконання обов'язків.

Склад комісії з розгляду випадків насильства у Кинашівській гімназії:

Голова комісії – Дегтяр О.В., директор гімназії
Секретар – Нога С.М., заступник директора з НВР

Члени комісії:

Печолат Г.М., класний керівник 3 класу

Сметанська Л.М., класний керівник 5 класу

Злиденна В.М., практичний психолог

Куйбіда А.О. – головний спеціаліст Служби у справах дітей Тульчинської міської ради (за згодою)

Орлиця О.О. – фахівець із соціальної роботи мобільної бригади соціально-психологічної допомоги при відділенні притулку для осіб, які постраждали від домашнього та/або насилля за ознакою статі КУ «ЦНСП» Тульчинської міської ради (за згодою)

Безбах Н.П. – інспектор ювенальної превенції ВВГ Тульчинського РВП ГУНП у Вінницькій області, капітан (за згодою)

Ключові ресурси підтримки

Порядок не лише детально регламентує дії, але й надає перелік основних гарячих ліній та служб, інформація про які має бути доступною для дітей у закладах освіти:

- Національна гаряча лінія для дітей та молоді – 116 111 або 0 800 500 225
- Урядова гаряча лінія з протидії насильству – 15-47
- Національна поліція – 102

- Система надання безоплатної правничої допомоги – 0 800 213 103
- Гаряча лінія з протидії домашньому насильству – 0 800 500 335 або 116 123
- Лінія довіри Міжнародного благодійного фонду «Українська фундація громадського здоров'я» – (093) 795-34-53, (099) 366-63-45, (099) 366-63-58, (093) 795-31-06
- Уповноважений Верховної Ради України з прав людини – 0 800 50 17 20

Порядок реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми є комплексним та деталізованим механізмом, що встановлює чітку персональну та інституційну відповідальність на всіх рівнях – від працівника установи до центральних органів виконавчої влади. Він створює єдиний стандарт дій, спрямований на забезпечення найвищих інтересів та безпеки дитини, невідкладне надання їй допомоги та запобігання подібним випадкам у майбутньому.